

je uprlo in je proglasilo proti Francozom „sveto vojsko.“ Tudi maročanski sultan igra prav dvojezično vlogo. Leta in leta bodejo morali Francozi še denarje in krvave žrtve prinašati, predno da bodejo v resnici svoj vpliv v Marokku utrdili.

Mirno lahko spite!

Če ste namočili perilo čez noč s pralnim izvlečkom „Ženska hvala“, izloči se vsa nesnaga sama od sebe, brzd in temeljito. Hitro in lahko se opere perilo potem z milom „Schicht“ znamka „Jelen“, da postane bleščeče belo, kajti pralni izvleček „Ženska hvala“ in milo „Schicht“ belita perilo kakor sonce.

Dopisi.

Gams. (Občinske volitve). 9. majnika smo imeli občinske volitve; le zadnje dni smo se pogovarjali od teh „Straža“, po domače „Laža“ je po svoji stari navadi zopet grozno lagala. Naštela je namreč nekaj gospodov, da so ti agitirali, pa, kakor je resnica, tega ti niso storili. Vprašam tudi, v kateri kleti mariborskih posestnikov se je pilo? Niti v eni kleti! Tudi niso dobili vino, žganje itd. volilci; naj le enega kot pričo prinesejo!! Grda laž je tudi, kaj „Laža“ pravi, da že en dan poprej so fjačerji pripeljali se za agitacijo. Nikjer in nobeden ni rekel, da kmeti urbanskega kraja ne smejo biti v občinskem odboru, to je gola laž. Celo potegnili smo se, da bi najmanj trije od urbanskega brega tudi bilo zastopanih v občini. Velepoštovani gospod Marinšek, kateri je dolga leta častno zastopal karčevinsko občino, ni nikjer obljubil, da bode klerikalno volil. Zelo grda laž je tudi, da trdijo klerikalci, da pri nas kopicijo dolgove kakor v mestu; prašajte vaša pristaša gospoda Čepļa in Ledenika; če resnico govorita, morata potrditi, da smo do sedaj v naši občini

maršikateremu, ki se ne da nikdar več nadomestiti. Kako velika je materialna škoda, dragocenosti, denar, čez 3 tisoč 3 sto vreč, od teh 24 vreč registriranih v vsakoj po 800 pisem, vrednost parnika, še se dosedaj ne more ceniti. Pa kaj je ta škoda proti izgubi življenja toliko ljudi; vse drugo se da nadomestiti, ali življenje nikdar več. Upeljale so se stroge preiskave, da bi dognale vzrok katastrofe, in kakor je razvidno, bila je vzrok malomarnost častnikov in prevelika zanesljivost na moč parnika, ob enem pa vključ brezzičnih opominov od drugih parnikov na ledene pečine, prenegla vožnja. To je površni popis te nepozabljive nesreče, rad bi še Vam dragi bralci manjše podatke in dogodke popisal, ali mislim, da vam je že tudi znano, in morebiti bi gospod urednik imeli premalo prostora. K sklepu Vas dragi rojaki in bralci cenjenega lista »Stajerca« srčno pozdravljam, z najsrčnejšo željo, da bi se ne bilo nobenemu partniku kakor tistemu ne, ki me bo popeljal spet med Vas v drago domovino, pripetila več enaka nesreča, ki je našla sožalje po celem svetu.

Vam udani naročnik
Ludwig Rautar, 238. Florida Str., Milwaukee Wis. Sever. Amerika.

Johan Ketiš.

Franc Ossoinik.

prav skrbno, varno gospodarili in vsako leto je bil še precej lepi ostanek. Pa brez dvoma je, da povsod, kjer klerikalci gospodarijo, tam je leto za leto več odstotkov in kopicijo se dolgotovi, da je grdo. Vsak sme prostovoljno voliti, zakaj ne učiteljstvo? Vsak naizobraženi človek dobro ve, da najhujši sovražnik šole in posebe učiteljstva je klerikalizem, to je kaj starega. In mislite, da bodejo učitelji in učiteljice klerikalce volili? Je že veliko, če se utegnejo volitve. Oni imajo prvo nalogo, povsod v blagor šole, om, ke in za svoj stan voliti za napredno stran. Le taisti, katerim se možgani sušijo, kateri je judež učiteljstva in sramota celega stanu učiteljstva, le taki zamore svoj glas klerikalcu dati. Da je takih, žalibog! In kaj je to za en značaj, če učitelj en čas z napredno stranko gre, potem pa z tresočimi hlačami nečastno glas klerikalcu da. Tudi to je grda laž, kar „Laža“ trdi, da v našem občinskem odboru po večini tisti ljudje gospodarijo, ki sodelujejo pri občinskem gospodarstvu v Mariboru. Gola resnica je, da niti eden ni. S tem je dokazano, kako je to grda laž, mora tudi večinoma vse laž biti, in tako je tudi. Klerikalci so pa 9. majnika pokazali pravo omiko. Pijani so bili, da je bilo grdo in vrešali, kleli so nemarno. Za nekatere bi bilo boljše, če bi se bolj pečali za gorice, da bi tudi dobre kapljice imeli v kleti, pa ne druge poštenjake oponašati na grd način, tako, da je mogoče, da „boben“ v kratkem bode zapel takim svojo pesem. Hujskarije pošteni kmetje pustite rajje tistim gospodom, kateri za vas čudno juho v redakciji „Gospodarja“ in „Laže“ na vašo škodo kuhajo in vi neumneži to v vašo škodo morate jesti. Kmetje, kateri so z napredno stranko volili, lepa hvala in čast vsem, ste pokazali, da ste svobodomiselnii, da imate značaja. Grdo in nemarno so klerikalci agitirali, ne samo po dnevu, tudi po noči. Najmetljo vzamejo in pometajo svoj prag. Ni to zloraba cerkve, če naš kaplanček listke za glasovanje v — cerkvi piše?! Ni to grdo!? Mi držimo na cerkev, duhovniki pa ne; zakaj li vera pesa?

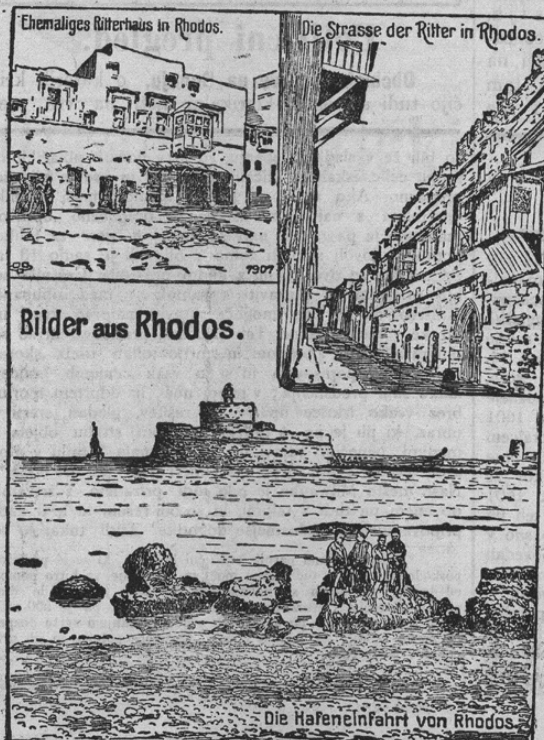
Hoče. Dragi „Stajerc!“ Prosimo za malo prostora, da popišemo našega največjega klerikalca, načelnika klerikalne posojilnice, občinskega blagajnika na papirju, ker v resnici je blagajnik Tone Vernik sam, največjega in najbogatejšega posestnika itd. Dragotina Novak. Treba bode javno povedati, kako je postal Novak bogat, kako zna z premoženjem vbojih starih ženic in svojih sester ravnati itd. Že s svojo ranjko materjo je znal tako ravnati, da je posestvo, na katerem si je najprve postavil na materine troške lepo hišo za 7000 gold., prevzel za 7000 gold., čeprav je to jako rodovitno in največje posestvo v Hočah ter je bilo najmanj 25000 gold. vredno. Tako so bile njegove tri

sestre že ob 2 tretini dedščine . . . Zato je njegova mati živela, znal si jo je še pridati mu je svoj del premoženja vse kvintakakor da bi ji bil že izplačal. Izplačal pa je to je bilo vse le „pro forma“, tako da se po smrti matere ni bilo treba ničesar izplačati. Tudi njega ima ena njegovih sester, ki je tudi njegova sosedinja, pred Novakom ni pretrpeti. Začasa, ko je še njen mož živ, delal vedno zgago in prepir med njima, da ju razločil in potem menda vsaj en del premoženja pod svojo streho spravil. Po moževi smrti je sestro prisilil, da je svoje posestvo razprodal tako sta potem njegov zet Franc Roiko in njegova sestra zeta Jernejček Frangeš nekaj ljišča prav poceni nakupila. Denar, ki je vzboga vdova skupila, pa pride itak zopet v vakovo malho, kajti on ima zdaj sestro pri sebi, dokler je še kaj cvenka. Njegove otroci pa, ki so vsi mali zadolženi posesti obilo nepreskrbljenih otrok, pa bodejo skozi prsta gledali. Denar njih postopenega vzame Novak, da bodejo njegovi sinovi laž Dunaju in v Mariboru slovensko politiko njali. Zato drži Novak vbojo ženo (sestra bi si rada kje drugod stanovanje vzela, jo kakor vrag grešno dušo. Tako stoji stvar v diletjem klerikalcev v Hočah, Dragotinom Novak. Morda povemo še kaj zanimivega o tej zadevi.

Sv. Barbara v Halozah. Surovost našega župnika Vogrina že presega vse meje duhovniške olike. Dne 3. maja 1912 je kakor tiger na plen svoje žrtve ter je v odsotnosti škofarja, bivšega organista, napal njegovo soproter je odzvel ključ od stanovanja in jo prarail po rokah, da je omenjena krvavela. šamo Vas, g. župnik Vogrin, ali Vi mislite je omenjena oseba kriva madežev na spodnji obleki, in zahtevamo da nam poštar stvar popolnoma, kedaj se bi bila katera imela nož ali ojstrino katerega predmeta kah, kadar je snažila spodno obleko?! Vi izjavili, da ste štirji možaki v farožu; pa bi potem bila ravnokar Vaša spodnja oporučečila? Mi imamo celo stvar, kar kašamo Vas, popolnoma na jasnem in ako hočete zadevo spraviti na beli dan, tedaj smo vam razpolago; prič dovolj!

Vogrin zdaj sem in tja špencira, se liha nanjga ne ozira, ko opazi on svoj plen, takoj je tudi on pri njem, z rokami grdo jo opraska s tem imel bom dosta haska mogoče da bo njena kri, slična tam na gatah mi . . .

Ruše. Blagor ubogim v duhu, ker nenebeško kraljevstvo! Preteklo nedeljo, 5.

Od vojske.

Kakor znano, zanesli so Italijani tudi na otoke v Egejskem morju, ki se doslej last Turkov. Najprve so zasedli davni otok Rhodos. Seveda so tudi to glavno mesto zasedli. Turška posadila podala v notranje skalnatega otoka in od tam Italijanom še mnogo dela nazaj. Tudi tukaj so se boji šele pričeli. Mesto Rhodos je bilo doslej sedež turške paše in grškega nadškofa, ter šteje 10000 prebivalcev. V mestu stanujejo izključno Italijani in Judi. Kristjani stanujejo v predmestju, zemski konzuli pa v Nacchovi. Zanimive stare zgradbe in trdnjave tega zgodnjega pomenljivega mesta. Te trdnjave so zgrajene še od viteškega reda Johaničev, so bili v letih 1310 do 1480 gospodarski otoka. Še danes se vidi grbe in znamenja teh viteзов. Naša slika kaže zgoraj eno teh starih viteških hiš, na drugi strani pa cesto vitezev. Spodaj vidimo niše s trdnjavo.

Ali si se že na

„Štajerca“

naročil? Ako ne, stori to takoj!